

Edward vooraf

Gelukkig zijn er mensen als Jan Louies die met een scherp oog en een enorme liefde alles wat in hun dialect reilt en zeilt, opkomt en ten onder gaat, observeren en in een bijzonder te sagaat, observeren en in een eeuwig onderkomen bezorgen: verba volant (woorden zijn vluchtig), scripta manent (wat te boek staat, blijft). Want, zoals Jan Louies zelf in zijn inleiding schrijft: onze dialecten gaan er zienderogen op achteruit: aan de jongeren wordt het nauwelijks nog doorgegeven en bij wie het nog kent, verliest het functie na functie.

Jan Louies weet zelf maar al te goed dat een "diksioneir" van het Aalsters - hoe mooi en pittoresk die woordenverzameling ook is - het Aalsters niet zal kunnen redden. Maar het boek zal voor eeuwig een doorkijkje bieden op de woordschat van het rijke Aalsters van de twintigste eeuw.

Als een oud gebruiksvoorwerp (bv. een petroleumlamp) zijn functie verliest, dan wordt het als waardevol erfgoed meestal met zorg bewaard, privé of in een museum. Je kunt het aan de komende generaties laten zien en er de gebruikwijze van uitleggen. Van ons cultureel erfgoed is het meest broze echter onze dialectwoordschat. De dag dat de laatste man of vrouw die een bepaald dialectwoord gebruikte, sterft, neemt hij/zij dat woord onherroepelijk in zijn/haar graf mee. Zo moeten er al vele duizenden streekwoorden een stille, naamloze dood gestorven zijn.

Op dit punt van mijn uiteenzetting kan ik echter teruggrijpen naar de eerste zin van mijn tekst: gelukkig zijn er mensen als Jan Louies, die met veel zorg en liefde voor dat *schoein Oilsjters* duizenden erwoorden van de dreigende vergetelheid gered heeft: door ze een erbare plaats te geven in deze onvolprezen *Oilsjtersen Diksioneir*, een taalmuseum waarvoor iedere rechtgeaarde Oilsjteneer hem eeuwig dankbaar mag zijn.

De in- en uitleidende teksten van het voor-

denboek lezend, heb ik de indruk dat Jan Louies zich - in principe terecht - vragen gesteld heeft over de criteria om een bepaald woord al dan niet als Aalsters op te nemen. Ik kan daarvan meespreken, want bij de redactie van een woordenboek van mijn eigen dialect (het Maldegems) word ik steeds weer met dezelfde problematiek geconfronteerd. Bepaal je criterium te eng (bv. enkel woorden die *uitsluitend* in het Aalsters voorkomen), dan krijg je nooit een woordenboek bijeen, hooguit een lijstje met enkele tientallen woorden. Dialectwoorden bestrijken meestal een hele regio (*pepel* en *pemel* voor 'vlinder' bv. zijn verspreid over heel de Denderstreek en Zuid-Brabant). Je kunt je criterium ook te ruim kiezen en alle woorden opnemen die ook in het A.N. voorkomen en in het Aalsters alleen door een *regelmatige* klankwisseling van de A.N.-vorm verschillen. Als je bv. ook *taufel* (+/- de klankwetmatige Aalsterse uitspraak van A.N. *tafel*) opneemt, dan maak je geen woordenboek van het Aalsters meer, wegens niet typisch genoeg. Neem je echter *delper* op, dan ben je 'goed bezig', want tussen A.N. *dorpel* en Aalsters *delper* bestaat er een dubbele onvoorspelbare (en dus onregelmatige) klankwisseling (nl. *e* via *u* uit *o* en verwisseling van *r* en *l*) en dat maakt *delper* onherkenbaar voor een A.N.-spreker.

Tot in de details heb ik het hele woordenboek nog niet doorgenomen, maar globaal ben ik ervan overtuigd dat Jan Louies de juiste selectie(s) gemaakt heeft: hij heeft - wellicht grotendeels intuïtief - die woorden opgenomen die de gemiddelde Aalstenaar ook in 'zijn diksioneir' wil aantreffen. Daarbij heeft hij getuigd van een onbevangeheid die vele oudere dialectwoordenboekschrijvers helaas ontbrak en hen een puriteinse bocht deed maken om zoveel pittoreske woorden uit de wereld van seks en natuurlijke behoeften heen. Jan Louies heeft die 'voile woorden' zelfs nog

eens netjes bijeengebracht, een lange lijst die meteen ook de weinig puriteinse ingesteldheid van de gemiddelde Aalstenaar weerspiegelt (cf. ook het jaarlijks carnaval). Dat alles heeft den 'Oilsjtersen Diksioneir' tot een prachtig en heel genietbaar boek gemaakt. Het is een kostelijk leesboek voor alle mensen en alle tijden. Ook de wetenschappelijke wereld mag Jan Louies danken voor dit parelend werk. Samen met Ph. Collinet (1896 – uitspraak) en Frits Vanacker (1948 – zinsbouw) heeft hij het Aalsters dialect de prachtige beschrijving bezorgd die het verdient.

Johan Taeldeman
Em. Hoogleraar Universiteit Gent
(bij de zde uitgave, 2008)

Inleiding

Het is nooit de bedoeling geweest van den Oilsjtersen Diksioneir een wetenschappelijk werk te maken, maar toch rijst bij het opstellen van gelijk welke woordenlijst de vraag: **Welke woorden moeten erin, en welke niet?** Of in dit geval: **Wat is (typisch) Aalsters, wat niet?** De meeste woorden en uitdrukkingen die mij - in de loop van de voorbije halve eeuw - gemeld werden, vindt (of vond) men terug in de "Van Dale": *gebbelen* (=braken) zegt men met klankverschuivingen tot in Groningen (gobbelen). *Goele* (eend) en *mette* (jonge koe) zijn algemeen Nederlands, evenals *bijkansen* en *op zijn poot spelen* (=heftig te keer gaan). Herman Brusselmans heeft het wel eens over zijn *pissolee* en Kurt Van Eeghem gebruikte in zijn TV-sketchen meermaals *stomme kalle!* In een oude Van Dale (1913) staat nog: KALLE: 1. kraai 2. praatzieke vrouw, maar ook schrijvers Ernest Claes en Herman Teirlinck waren niet vies van dit scheldwoord. Onder andere *schaverdijnen* en *op zijn tappen* (=schoenzolen) *gaan*, staan in oudere uitgaven van bovengenoemd standaardwerk als Zuid-Nederlands, met andere woorden Algemeen Vlaams. In de uitgave van 1995 worden alle dialectwoorden echter als gewestelijk omschreven.

Zuid-Nederlandse (of 'Belgisch-Nederlandse') woorden waarvan wel eens gedacht wordt dat ze typisch Aalsters zijn, zijn in een aparte lijst opgenomen. Sommige van die termen leken me echter zo frequent gebruikt in het Aalsters en minder voorkomend in andere dialecten, dat ik ze toch in de gewone lijst wou. Ook algemeen Nederlandse termen en uitdrukkingen die wel eens voor Aalsterse woordschat doorgaan, staan in een aparte lijst. Om zeker te zijn of een gezocht woord in *den Oilsjtersen Diksioneir* staat, moet de lezer dus drie lijsten raadplegen.

Een hoop woorden uit onze kladlijst staan in de Franse woordenboeken en worden

trouwens ook in andere dialecten gebruikt: van fietsonderdelen (*rejong, gedong, frein, zjant ...*) tot meubels (*sjeeslong, abazjoer*) en kledij (*palto, tajeurken, debardeur...*). Behalve een aantal karakteristieke vervormingen (*antermau, kolledeon*) zijn deze niet opgenomen. Merkwaardig is wel dat sommige Franse leenwoorden al in het Middelnederlands geïntegreerd waren: een *peerseken* (Fr. *perche*) voor twijgje en zijn *devoiren* doen behoorden in de middeleeuwen reeds tot de onder andere Aalsterse woordschat. *Arneldank* (stijfseipoeder) zou dan weer niet van het Franse *amidon* overgenomen zijn, maar in de 16de eeuw via het Spaanse *almidon* reeds in onze taal opduiken. De Spanjaarden haalden hun *almidon* dan weer uit het Latijnse *amyllum*, een in Aalst zeer bekende term.

Verder zijn er nog die woorden, die je misschien niet in de Nederlandse woordenboeken vindt, maar die in het Gentse, Brusselse of waaraan ook in Vlaanderen gebruikt worden. "*Spinazie onder de Sargie*" lazzen we in een Westendse brochure, "*koterije*" vonden we op een Oostendse notarisaffiche en "*groizen*" (=schreien) hoorden we een Brusselaar gebruiken. De zo typisch Aalsterse *Voil Jeanet?* Tot in de jaren 1950 in Brusselse woordenboeken, in glad dezelfde betekenis als de Aalsterse!

Hoe komt het trouwens, dat zoveel Aalsters ook Brussels is? Ons Aalsters is vooral een Brabants dialect (Aalst maakte deel uit van "Brabant" tot 1056 en werd slechts in 1173 eigenlijk Vlaams gebied). De oorspronkelijke Brabantse woorden en klanken heeft zelfs de Gentenaar lwein van Aalst, die de Hertog van Brabant in 1127 de Bergemeersen uitjog alvorens de (lange) arm van Willem van Cliton in de Hertshage te verlammen, niet uit ons dialect kunnen bannen.

Door onwetendheid werden vroeger veel woorden "mismeesterd". Een laurierblad werd een *alierbloiken* en een pale ale een *penelleken*. Terpentijn werd *termenijjn*. Een haut parleur werd *nen amparleur* (hoewel de 'geletterde' burgerij het steeds bleef hebben over *nen aumarleur*). Een carabateur werd *kaberateur*, een contributie *kanterbiesje*, een directeur *nen drekteir* en penicilline *pissenillem*. Deze vervormingen staan, tenzij zeer typisch, niet in de lijst.

Dan zijn er nog de verspringingen die volgens een zekere wetmatigheid verlopen. Deze eigenaardigheden werden in 1896 al minutieus ontdeed door kanunnik Colinet. Volgens bepaalde taal-wetten evolueerde bij voorbeeld spartelen naar spettelen (of omgekeerd?). Dit woord vind je niet in de lijst; maar *spetteleer* (in het A.N. trekpop) wegens de gewijzigde betekenis wel. *Hasjeleer*, dat van hutselaar komt, is zodanig vervormd (en heeft trouwens ook een gewijzigde betekenis in het Aalsters), dat het eveneens in de lijst komt. En wat met *dwees*? Komt het van dwaas of van dwars? Hoe zit het dan met *dwoos*? Er is toch een duidelijke nuance tussen *nen dwezen* en *nen dwozen*! Voor Adolf Daens is *dwees* alleszins *dwaars*, averechts: "*Sedert de kiezing loopt onze Charles Woeste zo dwees als een krabbe.*" In 'Het Avondmaal' (1968) van Gerard Walschap lezen we "*Op een zondagmorgen liep ik tussen carroussels en keerskeschiets*", zodat we 't es van *keeskeschiet* ook geen zuiver Aalsters meer kunnen noemen. Maar de uitdrukking vond ik wel typisch genoeg om ze op te nemen.

Dan zijn er nog de woorden die uitgevonden worden door een groepje vrienden, een geboorte of familie. *Is voillen ozzaar!* (ozzaar = Huzaar?) een Aalsters scheldwoord, of enkel spontaan ontsproten uit het brein van een creatieve agressieveling? *Is ne sijnas* (=mannelijk lid) en *sijnazen* algemeen Aalsters? *Is A heit al twee kieren zennen* *blok*

deirgekap een plastisch uitvindsel van de Mijlbeekse vleeshouwer die smalend vertelt over een collega die reeds twee maal failliet ging, of hanteert hij hier vast jargon? *Is een klep* (=een pils), ten tijde van mijn 2de uitgave gebruikelijk bij bepaalde aankomende en effectieve tooghangende dertigers, enkel een modewoord geweest? Of verdwijnt het weer uit het Aalsters, zodat het opnieuw als weler enkel in jargon van de Antwerpse dokwerkers voorkomt? Of heeft het altijd al een sluimerend bestaan gehad in de Aalsterse woordenschat en komt het van het Bargoense woord voor een (bier)pot met een scharmierend dekse! Slechts met schroom hebben we sommige dezer woorden opgenomen.

Dichter Marcel Wauters hoorde tijdens zijn jeugd in de Dompelstraat een heel ander Aalsters dan in het centrum: "Men sprak in het Aalst van de jaren twintig en dertig zelfs van straat tot straat een ander dialect". Ikzelf mocht van mijn *bobonne* niet spreken van een *finkiet* of *pranillen*: *fourchet* en *pralinen* waren schoner Aalsters. Ook deze nuances zijn niet altijd opgenomen, waardoor we het volkse Aalsters, bij voorbeeld het Mijlbeeks, misschien wat te kort doen. Anderzijds zijn versprekingen als *pranil* voor praline en *gerarium* voor geranium niet zo Mijlbeeks: ook in Dendermonde en Brussel eet men *pranillen* en zet men *gerariums* op de vensterbanken...

Elke Aalstenaar kan tientallen bijnamen van personen opnoemen. Dikwijls zitten in zo een naam voornamen van een paar generaties verwerkt. 'Het is onbegonnen werk deze bijnamen op te nemen' schreef ik in mijn eerste druk, maar ondertussen zijn Frans Wauters en Jos Ghysens daar wel in geslaagd, in hun werk 'Aalst op zen Oijsters'. Ik heb dan ook slechts een paar verdwenen markante figuren (*de Floeren Hoed*, *Sjampetter Krejong*, *Sjampetter Sting*) en straatventers opgenomen. Dit geldt ook voor kinderrijmpjes en onofficiële plaatsnamen.

Sedert het verschijnen van de eerste uitgave in 1988, kreeg ik nog talrijke woorden toegereikt van Aalstenaars die zegden: "*Teis woerd sto nog ni in annen boek*". In 2005 drong een uitgebreide heruitgave zich dan ook op. Na grondig nazicht verhuisden nog een aantal woorden van de Aalsterse lijst naar de Zuid-Nederlandse en de hele lijst werd ook met het Lokers dialect vergeleken. Maar ook na het verschijnen van de tweede, ruimere versie kreeg ik nog woorden te horen of te zien, zowel op papiertjes als via mailberichten, die niet in de lijst stonden. Zij verschenen op de site 'oijstersen-diksioneir.be' en zijn uiteraard opgenomen in deze derde editie.

Mijn dank gaat nogmaals naar iedereen die mij sinds ± 1965 woorden bezorgde op papiersnippers en bierviltjes of in een heel schrift vol, zoals Denis Meert, die mij ook binnenleidde in het taal-rijk Mijlbeek. *Den Oijstersen Diksioneir* zou er niet geweest zijn zonder mijn vader, die mij hielp mijn eerste Aalsters op fiche te zetten en de tweede uitgave niet meer kon meemaken. Maar ook niet zonder mijn moeder, die mij de eerste woordjes van mijn "moeder" taal leerde spreken.

Waarom?

"Spreek je moers taal" is een Noord-Nederlandse uitdrukking, waaraan Vlamingen de laatste decennia geen boodschap meer hebben: onze moeders voeden hun kinderen niet meer op in het traditionele dialect van de streek, maar in algemeen Nederlands, steeds meer met minder haar op. Trouwens, de hedendaagse jeugd heeft moeders die zelf al in het verkelingsvlaams of standaardnederlands opgevoerd zijn. Grootouders ten tijde van mijn eerste druk deden verwroede pogingen om in "t schoon Vlaams" met hun kleinkinderen te communiceren, maar de huidige opa's en oma's (meme's en pepe's zijn er nog amper) doen dat al veel vlotter. Pagadders die het geluk hebben hun overgrootouders nog te kennen, staan soms voor een echte taalbarrière.

Anderzijds praten heel wat Aalsterse kinderen wel nog dialect. Het is echter het Aalsters niet meer van de voorbije generaties: vele woorden die ik als scholier op het einde der jaren zestig in een schoolschrift verzamelde, werden thuis nog geregeld gebruikt. Ik besef dat een deel daarvan al lang uit mijn woordenschat verdwenen is.

De invloed van TV, school en nieuwigheden met nieuwe benamingen, en ondertussen ook het van het internet, verandert het dialect en brengt het dichterbij de standaardtaal. Dit geldt niet alleen voor de woordenschat, maar ook voor de uitspraak en zelfs de spraakkunst.

Voor de centrumwoner van Aalst was, zoals wijlen Luc Kieckens me eens vertelde, Mijlboek in zijn jeugd een andere, verre wereld, mét een andere taal. Nu nog verschilt het Mijlbeeks van het stads-Aalsters, maar de afstand is -letterlijk- meer overbrugd.

Er ontstaan steeds meer nieuwe (algemeen Nederlandse) woorden; Engelse termen

worden niet meer onherkenbaar verminkt zoals destijds de Franse: de mensen zijn thans "geletterd". Nieuwe dialectwoorden komen er hoegenaamd niet meer bij. Voorwerpen met een Aalsterse benaming raken in onbruik (*e kasstoefjen, ambaleinekes, abbellekes...*) en de woorden waarmee ze aangeduid worden dus ook. Dialect is conservatief: het kan de steeds sneller evoluerende maatschappij niet volgen. Het algemeen Nederlands evolueert veel soepeler mee met de veranderingen in onze wereld en wordt het niet door iedereen gesproken, het wordt in elk geval door iedereen verstaan. Laat het ons een troost zijn, dat dit algemeen Nederlands feitelijk een zootje is van Brugs, Limburgs, Antwerps en Amsterdams, waaraan men driehonderd jaar heeft moeten schaven. En met de spelling ervan blijft men oefelen.

Ik laat in het midden of voornoemde evolutie spijtig is of niet. Dit woordenboek legt vast wat heden in het Aalsters nog gebruikt wordt, of ten minste door een aantal oude pekes en metjes nog gekend is.

Nieuw aan deze derde uitgave zijn de talrijke citaten uit Aalsterse kranten van de voorbije 160 jaar, waarin de - verschoonvlaamste - Aalsterse woorden voorkomen. Al deze kranten zijn raadpleegbaar op het internet, met dank aan het Aalsterse stadsarchief, wat de zoektocht naar de citaten enorm vergemakkelijkte. De aangehaalde zinnen illustreren niet enkel het gebruik van de termen en uitdrukkingen, maar vertellen ook een stukje lokale en (inter)nationale historie. Het is opvallend (en dankbaar voor de samensteller van een dialectwoordenboek) dat in de pers der voorbije eeuwen er vrijgevig omgegaan werd met scheldwoorden.

Vooral Pieter Daens met zijn gazetten De Werkman en Het Land van Aalst, Clement

Van De Putte met zijn Denderbode en Jan Van Nuffel in 't Vuil Hemdeken (De Volksstem) vertellen zo een stukje Aalsterse (politieke) geschiedenis: Daensisten verwijten de 'Bokken', Katholieken schelden de 'Liberaters' de huid vol, de socialisten krijgen van iedereen hun 'salot' mee en 'zijn ook niet op hun muil gevallen'. Ook auteurs L.P. Boon, Dimitri Verhulst, Sylvain van der Gucht en Jef Scheirs (auteur van 'De filosoof van Haagm') schrijven dikwijls gekuist-Aalsters. Leon Boel schrijft in de jaren 1930 zijn Olsjtersen Tieger in het 'Olsjters' en zijn zoon Dolf Boel pleegt, ook in zijn eigen spelling, Olsjterse cursiefjes in De Voorpost en - onder het pseudoniem 'Petjen' - in de Nieuwe Gazet van Aalst. De Draeckeneren publiceren behalve in hun gele Boekje ook in de Nieuwe Gazet van Aalst verhalen in verschoonvlaamst Aalsters.

Zowat alle citaten zijn gevonden nadat het woord in kwestie reeds opgelijst was, zo goed als alle Olsjterse woorden in deze *diksioneer*-komen dus uit de spreektaal. Toch zijn er een paar woorden die enkel schriftelijk teruggevonden werden. Een voorbeeld is *hossel en bossel*, dat enkel door Pieter Daens gebruikt wordt, en dus ook een neologisme van hem zou kunnen zijn, hoewel het waarschijnlijker is dat het ooit een ruimer gebruik kende: *hosselen* bestaat, en *bossel(en)* ook.

Een aantal woorden die in de vorige uitgave in de gewone lijst opgenomen waren, blijken na verder onderzoek toch algemener Vlaams te zijn en verhuisden dan ook naar de Zuid-Nederlandslijst: *briksaljong, brain* (braai=kuit), *e vedronske lezen, voegelwie, gien vervroezene zen*,... of zelfs naar de AN-lijst: *de dood van leperen, het been stijfhouden*,...

Misschien ontdekt iemand wel dat de uitdrukking 't Fort van Walem voor een robuuste vrouw gewoon verdwenen is in deze uitgave. De aangeefster, een geboren Aalsterse, had toch Mechelse roots en zo sloop de fout in de vorige uitgave. De Aalstenaar gebruikte 't fort van Breendonk, dat dichterbij ligt, als benaming voor een forse vrouw. Na de oorlog kreeg dat fort een kwalijke reputatie, misschien de reden waarom de uitdrukking in onbruik raakte.

Al de foto's in deze 3de uitgave werden gemaakt door mijn vader Herman Louies, van 1953 tot 1978 fotograaf in de Nieuwstraat. Enkel over de foto van de bevrijdingsfeesten op de Grote Markt, heb ik geen zekerheid, deze zou kunnen genomen zijn vanuit de verdieping van H. Lessornez, fotograaf op de Grote Markt. En wat als mijn vader zelf op een foto staat? Dan gebruikte hij een zelfontspanner!

De spelling

Het Aalsters is een spreektaal. Daarom komen cursiefjes in het Aalsters dialect altijd wat stroef en moeilijk over: je leest te traag en mist daardoor de intonatie; eigenlijk moet je de tekst ontcijferen als een kind dat nog maar pas kan lezen. Er is immers geen vaste schrijfwijze en dus geen routine bij het lezen. Je vertaalt het schriftbeeld niet automatisch naar klanken, zoals we dat met algemeen Nederlands wel doen. Maar we moeten op een of andere manier die spreektaal hier opschrijven...

Om zo goed mogelijk de uitspraak te benaderen, maar toch leesbaar te schrijven, heb ik geopteerd voor een schrift met de gewone letters van ons alfabet. Fonetisch schrift is, zoals onderstaand voorbeeld uit 'De Syntaxis van het Aalsters Dialect' van Prof. Van Acker aantoonde, gewoon onleesbaar.

Ik pas bijna altijd de spellingregels van het Nederlands toe. In open lettergrepen bij voorbeeld, schrijven we één a (behalve als de Aaltese a-klank correspondeert met het A.N. "au" of "ou": *scha manen* (schuwe mannen), maar: *haaven, vraa, nen traa* (houden, vrouw, trouw). De 'h' wordt wel geschreven, hoewel in het Aalsters niet aangeblazen: *ha, haat, hoiben* (hij, hout, huiben). Van uitgangen op "-en" wordt in het Aalsters enkel de "n" uitgesproken; we schrijven echter zoals in het A.N.: *prossen*, terwijl we zeggen: *prosn*. De Franse klank uit charrette, uitgesproken zoals in meisje, wordt sj, de g van gendarme zij; zijau zen.

Maar het Aalsters heeft ook een reeks klanken die in het algemeen Nederlands niet bestaan: "gemouilleerde" of natte klanken: *rodsjelken, Olsjt* en vooral tweeklanken: *een wiek* (van een kaars), tegenover de klinker in *te wiek leggen*. we hebben dus letters te weinig.

Een *bois* (schoffel) komt van het Zuid-Nederlands *bij*s, zoals *noig* van *nijg*. Maar er is ook de anders uitgesproken *bois* (van buis, zoals *thois* van thuis). Ik heb lang overwogen in de

tweede uitgave een nieuwe spelling in te voeren voor deze oi. *A loi dor loi* (Hij lei/lag daar lui) en de *boizen hangen on boizen* (de beizen hangen aan buizen), *de oilen zatten op nen oilen nest* (de uilen zaten op een ijle nest), leest inderdaad niet vlot, maar dergelijke combinaties komen in de praktijk niet zoveel voor en de *oailen* of *ooëilen* konden mij niet echt bekoren, zodat ik alles maar bij het oude heb gelaten. Ook bij de derde uitgave wilde ik de knoop doorhakken, maar ik besefte samen met een aantal vrienden waarmee ik een spellingcommissie ad hoc vormde, dat een als *gjooin* gespeld woord bij vele *gjoinen* zou *stegeren*, zodat het plan ten tweede male afgevoerd werd. Bij kans tot verkeerd lezen vermelden we als leidraad een ander woord met de betreffende oi-klank. Verder moet de context duidelijk maken wat de juiste uitspraak is. Ten slotte schrijven we in het Nederlands appel (de vrucht) en appel (aanmelding) ook twee maal identiek, terwijl de uitspraak verschilt. En 'bommelding' wordt doorgaans toch ook niet verkeerd gelezen als 'bommel-ding'...

Een aantal teksten opgenomen in dit werk illustreren trouwens de spelling die toegepast werd door andere Aalstenaars zoals Leon en Dolf Boel en Cyniel Temmerman. Voor uitleg over eigenaardigheden in de zinsbouw (*Joik, jau'g, jo's*) verwijs ik naar hoger genoemd werk van Prof. Van Acker, waarin de spraakkunst van het Aalsters grondig ontleed wordt. Ook Ph. Colinet behandelt de verschillende vormen van 'ja' in zijn uitspraakstudie (zie volgende bladzijde).

zo zala zear: atur:at a:rom ble:vo zear = ze zullen zij altijd arm blijven, zij.
di patate zala va zae levo ni su't waerq = die patatten zullen van zijn leven niet zacht (= murw) worden.
nu. wirt jan ve ga. kurt = nu werd Jan voor goed (= werkelijkt) kwaad (Col.).

De spelling van Van Acker

Het Nl. *ja* vertoont in ons dialect allerlei, van de phonetische wetten afwijkende vormen; die daardoor ontstaan zijn, dat dit woord, als het alleen gebruikt wordt, tevens eene gemoedsbeweging uitdrukt, en aldus eenigermate tot de interjecties overgaat :

ja, ja' (met spiritus lenis), *ja ja*, geven tegelijk toestemming of goedkeuring en tegenzin te kennen; *jo, jo jo* beteekent : *ja, dat weet ik wel, laat mij gerust*; *jā* is ironisch; *jān* drukt verwondering en tegenzin uit, en gaat dikwijls eenen tegensprekenden zin vooraf; *jān* wordt dikwijls door *waten* gevolgd; deze spreekwijze is misschien oorspronkelijk = Nl. *ja en wat dan?* *jān* zou dan later ook alleen in gebruik gekomen zijn.

De vorm, die phonetisch aan Nl. *ja* beantwoordt, is *jō*, en komt afzonderlijk slechts voor in van *jō* of *jo zégen ja seggen*.

Het gewone bevestigende antwoord bestaat uit *jō*, gevolgd door het pronomen encliticum, gelijk in den vragender vorm :

Sg. 1ste p. *Joék*, van *jō+ek*; oé ontstaat gelijk in **āde < *oi(d)e*.

2de p. *Jōh*, van *jō+ge*, behandeld als één woord; dus wegval van e.

3de p. *Joén*, van *jō+(d)en*; zie 1ste p. sg.

Jois, van *jō+ze*; zie 2de p. sg.

Joit, van *jō+^t*,

Plur. 1ste p. *Jōmen*, van *jō+men*.

2de p. *Jōh*, van *jō+ge*.

3de p. *Jois*, van *jō+ze*.

De spelling van Ph. Colinet.

Adj.	adjectief	vr.	vrouwelijk
A.N.	algemeen Nederlands	Waasm.	Waasmunster
Antw.	Antwerpen	WNT	Woordenboek der Nederlandse Taal
bet.	betekenis	ww.	werkwoord
bijw.	bijwoord	zeldz.	zeldzaam
bv.	bij voorbeeld	ZN.	Zuid-Nederlands (meestal volgens Van Dale of WNT)
Dendm.	Dendermonde	1 inf.	slechts door één informant gekend, maar vermoedelijk (ooit) algemener.
Eng.	Engels		
euf.	eufemisme		
fig.	figuurlijk		
Fr.	Frans		
gemeenz.	gemeenzaam		
gewest.	gewestelijk (volgens Van Dale)		
Kortr.	Kortrijk		
Lat.	Latijn		
Leb.	Lebbeke		
letterl.	letterlijk		
Lok.	Lokeren		
mann.	mannelijk		
Mnl.	Middelnederlands		
Opw.	Opwijk		
pej.	pejoratief		
Sp.	Spaans		
subst.	substantief; zelfstandig naamwoord		
vb.	voorbeeld		
vgl.	vergelijk met (niet dezelfde betekenis)		
volg.	volgens		
voorn.	voornamelijk		

Idioticon